

Vakıflar Bölge Müdürlüğünce yaptırılan işin serbest meslek kazancı mı ticari kazanç mı olduğu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	37538499-120[42-2012-3]-15
Tarih	20.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MALATYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 37538499-120[42-2012-3]-15

20/08/2013

Konu : Vakıflar Bölge Müdürlüğünce yaptırılan işin serbest meslek kazancı mı ticari kazanç mı olduğu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, vakıf tescilli eski eserlerin onarımı, restorasyonu ve proje işlerini ihale ile firmalara yaptırdığınızı belirterek, "Tunceli Mazgirt Akpazar Beldesi Peri Camii Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon Ve Elektrik Tesisat Projeleri İle Taşıyıcı Sistem Tespit Ve Öneri Raporu Temini" işinin ihale ile mimarlık ofisine verildiği, serbest meslek faaliyeti kapsamında olduğundan dolayı bu iş için yapılan hak ediş ödemesinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2-b bendi gereğince gelir vergisi tevkifatı yapıldığı, ancak adı geçen yüklenicinin söz konusu işi müteahhit olarak yaptığını, işçi çalıştırdığını, sadece kendi şahsi mesai ve mesleki bilgisiyle yapmasının mümkün olmadığından serbest meslek kazancı kapsamında değerlendirilerek gelir vergisi kesintisi yapılmamasını istediği ve serbest meslek makbuzu yerine fatura düzenlediği bu nedenle gelir vergisi tevkifatı yapılp

yapılmayacağı hususunda tereddüde düşüldüğünden bahisle, Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançlar ticari kazançtır." hükmü yer almakla birlikte, ticari faaliyet bir tür emek-sermaye organizasyonuna dayanmakta olup kazanç sağlama niyet ve kastının bulunup bulunmaması böyle bir organizasyon tarafından icra edilen faaliyetin "ticari faaliyet" olma niteliğine etki etmemektedir. Ancak bir faaliyetin "ticari faaliyet" sayılabilmesi için kazanç sağlama niyet ve kastı gerekmekle birlikte faaliyeti icra eden organizasyonun bütün unsurlarıyla birlikte değerlendirildiğinde kazanç sağlama potansiyeline sahip olması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Aynı Kanunun "Serbest meslek kazancının tarifi" başlıklı 65 inci maddesinde "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre; adı geçen yüklenicinin ticari bir organizasyon ve sermaye unsuru hakim olmaksızın şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanarak kendi nam ve hesabına yaptığı mimarlık faaliyeti için serbest meslek erbabı olarak kabul edilmesi gerekmekte olup elde edeceği kazancın da Gelir Vergisi Kanunu'nun serbest meslek kazancına ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirileceği hususu tabiidir.

Ancak hizmet alımı sözleşmesi ile taahhüt karşılığı yaptırmış olduğunuz rölöve, restorasyon, elektrik tesisat, çevre düzenleme projeleri, sanat tarihçi raporu, statik rapor, malzeme analizi hizmetlerinin ticari faaliyet kapsamında değerlendirilerek Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hükümleri çerçevesinde vergilendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kuruluşların aynı maddede bentler halinde sayılan ödemeleri yapmaları halinde bu ödemeler üzerinden tevkifat yapacakları hüküm altına alınmış olup; aynı maddenin (3) numaralı bendinde, bu Kanunun 42 nci maddesi kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden sorumlularca gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür. Söz konusu tevkifat oranı bu maddedeki yetkiye dayanılarak, 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %3 olarak belirlenmiştir.

09.06.2011 tarihinde anılan yüklenici ile imzalamış olduğunuz "Hizmet Alımı İşleri Birim Fiyat/Götürü Bedel Tip Sözleşme"nin "10.Sözleşmenin Süresi" başlıklı bölümünde; sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren beş (5) gün içinde Genel Şartname hükümlerine göre yer teslimi yapılarak

işe başlanacağı ve yüklenicinin taahhüdün tümünü, işyeri teslim tarihinden itibaren 210 gün içinde tamamlayarak geçici kabule hazır hale getirmek zorunda olduğu hükmüne yer verildiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, 14.06.2011 tarihinde yer teslimi yapılan ve sözleşme uyarınca 210 gün içinde tamamlanması planlanan işin başlangıçtan itibaren yıllara sari inşaat işi olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup, ödenen istihkak bedelleri üzerinden %3 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026